

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 70 ust. 1 i ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412 i 1530), zwanej dalej „ustawą”.

Zakres spraw będących przedmiotem projektu rozporządzenia jest obecnie uregulowany w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach schematów na rzecz dobrostanu zwierząt w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 797 i 1795), zwanym dalej „rozporządzeniem dobrostanowym”.

W wariantcie Dobrostan opasów w ramach ekoschematu Dobrostan zwierząt, wsparcie skierowane jest do rolników realizujących podwyższone (wykraczające ponad obowiązujące normy i powszechnie stosowane praktyki) warunki chowu bydła przeznaczonego do produkcji mięsa. W § 2 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia dobrostanowego określono, że opas to samiec lub samica bydła domowego, mające poniżej 18 miesięcy życia, przeznaczone do opasu i utrzymywane z przeznaczeniem do produkcji mięsa. Płatność dobrostanowa w ramach wariantu Dobrostan opasów jest przyznawana w oparciu o dane zawarte w komputerowej bazie danych prowadzonej w ramach systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (systemu IRZ), do zwierząt spełniających definicję opasa. W systemie IRZ, w odniesieniu do bydła można określić między innymi kierunek użytkowania: mięsno - opasowy, mleczno – opasowy lub opasowy. Określenie jednego z tych kierunków wyraźnie wskazuje zwierzę, które zgodnie z definicją opasa, kwalifikuje się do płatności w ramach wariantu Dobrostan opasów.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia dobrostanowego, rolnik ubiegający się o przyznanie płatności w ramach wariantu Dobrostan opasów powinien zgłosić do systemu IRZ przeznaczenie bydła do opasu przed upływem 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności dobrostanowej, a w przypadku zwierząt objętych wymogami wariantu Dobrostan opasów w okresie przestrzegania przez rolnika wymogów w ramach tego wariantu (tzn. bydła wchodzącego w wiek kwalifikujący je do płatności, bydła kupionego przez rolnika) – przed upływem 7 dni od dnia objęcia bydła wymogami wariantu Dobrostan opasów.

W związku z sygnałami przekazanymi przez izby rolnicze, na podstawie analizy danych ARiMR stwierdzono, że w 2023 roku, pierwszym roku wdrażania w Polsce płatności dobrostanowych do bydła rzeźnego, wielu rolników ubiegających się o to wsparcie nie określiło kierunku użytkowania swoich zwierząt lub mogło popełnić błędy w tym zakresie.

Biorąc powyższe pod uwagę, w § 50c rozporządzenia dobrostanowego zaproponowano przepis epizodyczny, który umożliwi rolnikom ubiegającym się w 2023 r. o przyznanie płatności dobrostanowej w ramach wariantu Dobrostan opasów uzupełnienie lub korektę w systemie IRZ zgłoszenia kierunku użytkowania bydła z uwzględnieniem przeznaczenia tych zwierząt do opasu (mięсно - opasowego, mleczno - opasowego lub opasowego) w odniesieniu zarówno do zwierząt posiadanych przez rolnika jak i zwierząt ubitych lub sprzedanych. Proponuje się aby uzupełnień lub zmiany kierunku użytkowania bydła w systemie IRZ rolnik mógł dokonywać do 5 lutego 2024 r. Proponuje się również, aby w odniesieniu do zwierząt ubitych, które nie miały w systemie IRZ określonego kierunku użytkowania lub kierunek ten został określony bez uwzględnienia przeznaczenia tych zwierząt do opasu, przyznać płatność w ramach wariantu Dobrostan opasów, w przypadku gdy rolnik w 2023 roku zawnioskował o ten rodzaj płatności. Natomiast w przypadku zwierząt sprzedanych proponuje się, aby rolnik wnioskujący o Dobrostan opasów złożył oświadczenie o opasaniu tego bydła w gospodarstwie do czasu sprzedaży.

Ponadto ze względu na obecny sposób dokumentowania przez rolników realizacji praktyk podwyższających poziom dobrostanu zwierząt polegających na zapewnieniu wypasu lub na zapewnieniu wybiegu bydłu (krowom mlecznym, krowom mamkom lub opasom), tj. możliwość prowadzenia rejestru wypasu/wybiegu lub złożenia oświadczenia o zapewnieniu wypasu/wybiegu istnieje konieczność zmiany przepisów określających sposób obliczania wysokości kar za niewypasanie bydła lub niezapewnienie bydłu wybiegu z przyczyn innych niż niezależne od rolnika, tj. proponuje się usunięcie w § 48 rozporządzenia dobrostanowego ust. 4 i 5 oraz zmianę odpowiednich części załącznika nr 6 do tego rozporządzenia.

W § 3 proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie jak najszybciej, to jest z dniem następującym po dniu ogłoszenia, które przewiduje się, że nastąpi w styczniu 2024 r.

Wejście w życie przepisów rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców

Rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach schematów na rzecz dobrostanu zwierząt w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027	Data sporządzenia 22.12.2023 r. Źródło: Upoważnienie ustawowe art. 70 ust. 1 i ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–
Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące	

Rozporządzenie nie zawiera przepisów wymagających zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia wraz z wszystkimi dokumentami dotyczącymi prac nad tym projektem zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt rozporządzenia zostanie ujęty w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

<p>Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu</p> <p>Czesław Siekierski Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu</p> <p>Beata Kowalczyk – Naczelnik Wydziału Płatności Ekologicznych i Dobrostanu Zwierząt Departamentu Płatności Bezpośrednich, tel. 22 623 12 34, adres e-mail: beata.kowalczyk@minrol.gov.pl</p>	<p>2027 (Dz. U. poz. 412 i 1530)</p> <p>Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi –</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. W związku z sygnałami przekazanymi przez izby rolnicze, na podstawie analizy danych ARiMR stwierdzono, że w 2023 roku, który jest pierwszym rokiem wdrażania w Polsce płatności dobrostanowych do bydła rzeźnego, wśród ok. 32 tys. rolników ubiegających się o wsparcie dobrostanowe do opasów ok. 70% nie określiło kierunku użytkowania swoich zwierząt lub mogło popełnić błędy w tym zakresie. W tej sytuacji istnieje ryzyko wykluczenia z płatności dobrostanowej w ramach wariantu Dobrostan opasów bydła, któremu zapewniono podwyższone warunki dobrostanu oraz warunki i wymogi zgodnie z zapisami rozporządzenia dobrostanowego, a wobec których w wymaganym rozporządzeniem dobrostanowym terminie nie zgłoszono w systemie IRZ przeznaczenia tych zwierząt do opasu.

2. Ze względu na obecny sposób dokumentowania przez rolników realizacji praktyk podwyższających poziom dobrostanu zwierząt polegających na zapewnieniu wypasu lub na zapewnieniu wybiegu bydłu (krowom mlecznym, krowom mamkom lub opasom), tj. możliwość prowadzenia rejestru wypasu/wybiegu lub złożenia oświadczenia o zapewnieniu wypasu/wybiegu zmiany wymaga sposób obliczania wysokości kar za niewypasanie bydła lub niezapewnienie bydłu wybiegu z przyczyn innych niż niezależne od rolnika.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest zmiana rozporządzenia dobrostanowego poprzez:

1. wprowadzenie przepisu epizodycznego, który umożliwi rolnikom uzupełnienie lub korektę w systemie IRZ kierunku użytkowania bydła z uwzględnieniem przeznaczenia tych zwierząt do opasu w terminie do 5 lutego 2024 roku.

2. zmianę przepisów określających sposób obliczania wysokości kar za niewypasanie bydła lub niezapewnienie bydłu wybiegu z przyczyn innych niż niezależne od rolnika.

Osiągnięcie celów projektu jest możliwe przez wydanie projektowanego rozporządzenia i przeanalizowanie procedur ARiMR pod kątem wprowadzanych zmian legislacyjnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przepisy UE określają ramy prawne wdrożenia schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt zwanych „ekoschematami”, natomiast państwa członkowskie określają szczegółowo ich zakres i sposób wdrożenia, z uwzględnieniem potrzeb zdiagnozowanych na poziomie kraju.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Beneficjenci (rolnicy)	ok. 31 tys.	ARiMR	Pozytywne – zostanie wydłużony termin na określenie w IRZPlus przeznaczenia bydła do opasu, dzięki czemu rolnicy będą mogli dostać płatność do tych sztuk zgodnie z przepisami rozporządzenia dobrostanowego.
ARiMR	Centrala ARiMR, 16 oddziałów regionalnych oraz 314 biur powiatowych	Zgodnie z ustawą z dnia z 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	Przeanalizowanie procedur ARiMR pod kątem wprowadzanych zmian legislacyjnych.
Doradcy rolniczy	3501	Lista doradców rolniczych prowadzona przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie – stan na dzień 20.12.2023 r. (https://doradca.cdr.gov.pl/lista.php?dr=rol)	Wpływ na zakres doradzania przez osoby świadczące usługi w zakresie doradztwa rolniczego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia zostanie umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Projekt podlegał prekonsultacjom z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie (CDR). Zgłoszone przez ARiMRw trakcie prekonsultacji uwagi do projektu rozporządzenia zostały szczegółowo przeanalizowane i znalazły odzwierciedlenie w przedmiotowym projekcie. CDR nie zgłosił uwag do projektu.

Projekt zostanie przesłany do zaopiniowania do następujących partnerów społecznych:

1) na podstawie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) do Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych oraz Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”

2) na podstawie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) do Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacji Lewiatan, Związku Rzemiosła Polskiego, Business Centr Club, Związku Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Federacji Przedsiębiorców Polskich.

Projekt zostanie przekazany do zaopiniowania Radzie Dialogu Społecznego na podstawie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucji dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z póź. zm.), Krajowej Radzie Izb Rolniczych na podstawie art. 38 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych oraz Krajowej Radzie Spółdzielczej na podstawie art. 259 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2021 r. poz. 648 oraz z 2023 r. poz. 1450).

Projekt będzie podlegał opiniowaniu zgodnie z § 38 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, jednostki doradztwa rolniczego, instytuty badawcze nadzorowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, których może dotyczyć realizacja projekt (Instytut Zootechniki– Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Technologiczno-Przyrodniczy – Państwowy Instytut Badawczy, Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy).

Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do konsultacji publicznych z organizacjami i instytucjami takimi jak:

- 1) Federacja Branżowych Związków Producentów Rolnych;
- 2) Federacja Gospodarki Żywnościowej RP;

Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Proponowana zmiana nie spowoduje zwiększenia wydatków ani zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Wejście w życie przepisów projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, w tym osoby niepełnosprawne i osoby starsze, jeżeli członek rodziny lub gospodarstwa domowego będzie realizował warianty: Dobrostan krów mlecznych lub Dobrostan krów mamek lub Dobrostan opasów w ramach ekoschematu Dobrostan zwierząt.						
	Beneficjenci (rolnicy)	Wprowadzane rozwiązania korzystnie wpłyną na beneficjentów środków finansowych w ramach warianty: Dobrostan krów mlecznych lub Dobrostan						

		krów mamek lub Dobrostanu opasów dostępne w ramach ekoschematu Dobrostan zwierząt, przez co będą sprzyjały stabilizacji warunków prowadzenia działalności rolniczej.
--	--	--

Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, zatem nie wymaga odrębnej oceny w tym zakresie
--	---

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	--

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
--	---

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
--	--

Komentarz:
Projekt rozporządzenia nie przewiduje wprowadzenia obciążeń regulacyjnych wykraczających poza wymagane przepisami UE.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy w rolnictwie. Wprowadzane rozwiązania korzystnie wpłyną na beneficjentów środków finansowych w ramach wariantów: Dobrostan krów mlecznych, Dobrostan krów mamek i Dobrostan opasów dostępnego w ramach ekoschematu Dobrostan zwierząt, przez co będą sprzyjały stabilizacji warunków prowadzenia działalności rolniczej i korzystnie wpłyną na zdolność do regulowania bieżących zobowiązań pracodawców w sektorze rolnictwa, a tym samym pozytywnie wpłyną na stabilność zatrudnienia w rolnictwie.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
---	--	---

Omówienie wpływu	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia dzięki poprawie sytuacji finansowej rolników pozytywnie wpłynie na sytuację regionów, zwłaszcza tych, w których rolnictwo ma szczególnie duże znaczenie gospodarcze. Ponadto w ramach ekoschamatu – Dobrostan zwierząt rolnik realizuje warianty lub praktyki mające na celu zwiększenie dobrostanu zwierząt ponad obowiązujące przepisy prawne.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Oczekuje się, że wejście w życie przepisów rozporządzenia przyczyni się do rozwiązania problemu wskazanego w pkt 1 OSR. Planuje się, że projektowane przepisy wejdą w życie w styczniu 2024 r.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Monitorowanie i ocena efektów wdrażania planu, w tym przedmiotowych interwencji, będą realizowane przez określone w PS WPR2023–2027 wskaźniki produktu i rezultatu.	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak	